

РЕШЕНИЕ

№ 118

гр. Кюстендил, 10.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I СЪСТАВ, в публично заседание на седми декември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ваня Др. Богоева

Членове: Евгения Хр. Стамова
Веселина Д. Джонева

при участието на секретаря Йорданка Хр. Неделчева
като разгледа докладваното от Веселина Д. Джонева Въззивно гражданско дело № 20221500500588 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава Двадесета „*Въззивно обжалване*“, чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс /ГПК/.

Делото е образувано по постъпила въззивна жалба с вх.№262702/25.05.2022г. от главен юрисконсулт Диана Мицова, в качеството ѝ на процесуален представител на Главна дирекция „****“ – МВР, с адрес за кореспонденция: гр.К., ул. *****, насочена против Решение №260021 от 19.04.2022г., постановено от РС – Кюстендил по гр.д.№214/2020г. по описа на същия съд.

С обжалвания съдебен акт първоинстанционният съд е осъдил Главна Дирекция „****“ при МВР да заплати на П. М. К. сумите, както следва: 1527.01 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен, по време на дежурства, за исковия период от 01.01.2017г. до 31.12.2019г., от която за календарната 2017г. в размер на 423.96 лева, за календарната 2018г. в размер на 546.52 лева и за календарната 2019г. в размер на 556.53 лева, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба в съда (03.02.2020г.) до окончателното изплащане на задължението, както и лихва за забава в общ размер на 213.23 лева, от която 106.56 лева, за периода 01.05.2017г. - 03.02.2020г.; 79.45 лева за периода 01.05.2018г. до 03.02.2020г. и 27.22 лева, за периода 01.05.2019г. - 03.02.2020г. Със същото решение ответникът Главна Дирекция „****“ при МВР е осъден да заплати на ищеца и сумата от 500 лева, представляваща сторените от ищеца разноски по воденето на делото за платеното адвокатско възнаграждение на процесуалния му представител, както и да заплати по сметките на Районен съд Кюстендил сумата от 111.08 лева, формирана като сбора на държавните такси по двата обективно съединени иска, а именно: 61.08 лева по иска за главницата и 50.00 лева по този за мораторната лихва; 220 лева, представляваща платеното за сметка на бюджета на съда възнаграждение на вещо лице, а така също и 5 лева, представляваща държавна такса за служебно издаване на изпълнителен лист, в случай на

принудително събиране на горните суми.

Въззивникът обжалва първоинстанционното решение с доводи за неговата неправилност поради допуснати нарушения на материалния закон и необоснованост. Твърди, че в обжалваното решение КнРС не бил обсъдил всички възражения и доводи, изложени в писмения отговор и писмените бележки по делото.

Подчертава, че спрямо статута на ищеца, който е държавен служител – полицейски орган в *** към МВР, е приложима специалната правна уредба на ЗМВР и издадени въз основа на него подзаконов нормативни актове, в частност Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г., респ. спорният въпрос дали на ищеца следва да се заплати извънреден труд чрез преизчисляване като положението от него нощен труд се умножи с коефициент, следвало да се разреши съобразно тези нормативни актове.

Излага съображения в подкрепа на твърдението си, че уредбата за полагането на нощен труд от работещите в МВР – ГДГП е изчерпателно регламентирана в ЗМВР, с оглед на което е недопустимо субсидиарното приложение на НСОПЗ.

Възразява като неправилен срещу извода на районния съд, че спрямо процесното правоотношение е приложима субсидиарно разпоредбата на чл.9 ал.1 от НСОПЗ, доколкото специалния подзаконов нормативен акт - Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г., не уреждала хипотези на превръщане на отработени нощни часове в дневни при сумарно изчисляване на работното време чрез умножаване на първите със съответен коефициент. Изтъква, че нормата на чл. 9, ал. 1 от НСОПЗ не е приложима за заплащане на възнаграждения на държавни служители по ЗМВР, като самата наредба в цялост се прилагала за уреждане на трудови правоотношения, каквото не е процесното. Подчертава, че предвидената в чл.188 ал.2 от ЗМВР специална закрила по КТ за държавните служители, полагащи труд от 22.00 до 6.00 часа, е за права, които не са свързани със заплащане на нощния труд.

Възразява срещу доводите на районния съд, който за да приеме, че НСОПЗ е приложима към казуса, се е позовал на наличието на празнота в правото. Акцентира, че в случая не е налице такава празнота в правната уредба, а е налице уредба в специален закон, с която не е признато право на държавните служители по ЗМВР да получат преизчисление на отработени нощни часове труд с умножаването им с коефициент по чл. 9 от НСОПЗ, каквото право същата наредба давала на работещите по трудови правоотношения, уредени в КТ. Твърди, че лишаването на държавните служители от правото на тази трансформация се компенсирало с други предвидени в ЗМВР права и привилегии. В подкрепа на становището си се позовава на Решение от 24.02.2022г. на ЕС по дело C-262/20.

Подчертава, че дори да са приложими разпоредбите на чл.9 ал.2 вр. ал.1 от НСОПЗ, в случая липсвали предпоставките за прилагането им към процесното правоотношение на ищеца, тъй като нощната продължителност на неговото работно време не била по-малка от тази на дневното (в чл. 179, ал. 1 ЗМВР било предвидено нощните смени на служителите да са от 22 ч. до 6 ч., в чл. 187, ал. 1 и ал. 3 ЗМВР се определят дневно и нощно работно време с еднаква 8 часова продължителност) и неговият труд не се отчитал въз основа на заработено по трудови норми, за да се определи размера на трудовото възнаграждение по чл. 247 и чл. 250 от КТ. За сравнение изтъква, че правната уредба по КТ допускала продължителност на нощния труд 7 часа, което и обусловило приемане на уредбата в НСОПЗ, за да бъде приравнен той като продължителност на дневния труд от 8 часа. Сочи съдебна практика, обективирана в съдебни решения по сходни казуси, която не била взета предвид и коментирана от решаващия състав.

Приема за неправилни изводите на КнРС, че непълнотата в нормативната уредба била преодоляна с приемането на чл. 187, ал. 4 /ДВ бр. 60 от 07.07.2020 г. в сила от 11.07.2020 г./, която възпроизвеждала текста на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ за процесния исков период, като районният съд приел, че до влизане в сила на тази разпоредба, приложима е нормата на чл. 9 ал. 2 от НСОПЗ. Счита, че този извод противоречи на разпоредбите на чл. 179, ал. 1 ЗМВР,

чл. 187, ал. 4 ЗМВР и чл. 21, ал. 3 от Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г.

Алтернативно и придържайки се към изложеното в депозирания писмен отговор на исковата молба и писмената защита, твърди, че исковата претенция търсена като допълнително възнаграждение за положен извънреден труд не следва да се възприема безусловно като извънреден труд.

Навежда аргументи за незаконосъобразност на постановеното решение, доколкото КнРС приел, че следва да се съобрази отработената норма за всеки отчетен период и едва след това да се преценява дали преобразуваните нощни часове формират извънреден труд или тези часове допълват неотработената норма, а при постановяване на решението съдът изцяло се позовал на направено в с.з. изменение на иска, при което преобразуваните нощни часове изцяло са възприети и претендирани като извънреден труд (съобразно втори вариант на заключението). Смята че съдът следвало да се позове на първи вариант на заключението по приетата ССЕ и да съобрази обстоятелството, че преобразувания нощен труд не се явява извънреден по смисъла на чл. 143, ал. 1 КТ, както и разпоредбата на чл. 50а, ал. 1 от ЗДСл, доколкото положените нощни часове не са извън установеното работно време на ищеца и не са положени по изрично разпореждане на работодателя. Подчертава, че ищецът работи на сменен режим, при сумарно отчитане на работното време, с преизчислени нощни часове като част от това работно време, като в случая следвало да бъдат взети предвид и определените му почивки за установения тримесечен период на отчитане на работното време.

Мотивира се в насока евентуална основателност на главната претенция в общ размер 1396.57 лв. допълнително възнаграждение за положен нощен труд, приравнен на дневен по време на дежурства за исковия период и акцесорен иск за лихва за забава в размер на 200.20 лв., която сума била получена при съобразяване на установената продължителност на работното време на ищеца (негова работна часова норма) с действително отработените от него часове през съответните 3-месечни отчетни периоди, сумирани с часовете получени след преобразуване на отработените нощни часове. Твърди, че когато ищецът е отработил напълно тримесечната си норма, тогава преобразуваните нощни часове щели да се отчетат като извънреден труд и се дължало допълнително възнаграждение равно на броя часове, надвишаващи нормата за периода, а в противния случай – при по-голяма норма за периода в сравнение с отработените от него часове, преобразуваните нощни часове допълвали неизпълнената норма, респ. не било налице извънреден труд.

Иска се отмяна изцяло на обжалваното решение и отхвърляне на предявените искове, както и изменение на решението в частта за присъдените в полза на ищеца разноски за адвокатски хонорар, като прекомерни, с оглед направеното своевременно възражение за прекомерност и съобразно правната и фактическа сложност на делото, по повод което делото е било върнато на КнРС за произнасяне по реда на чл.248 от ГПК, след което е изпратено за настоящото разглеждане. Алтернативно се прави искане за изменение на решението и постановяване на друго, с което главният иск бъде уважен до размер от 1396.57 лв. за извънреден труд, получен чрез приравняване на нощния труд към дневен съобразно отработените тримесечни норми на ищеца, и акцесорен иск в размер на 200.20 лева.

Претендира се присъждане на юрисконсултско възнаграждение на основание чл.78 ал.8 от ГПК и разноски съобразно отхвърлената част от иска на основание чл.78 ал.3 от ГПК. Алтернативно при неоснователност на въззивната жалба, се прави възражение за прекомерност на разноските за адвокатско възнаграждение на насрещната страна с оглед фактическата и правна сложност на делото.

В срока по чл.263 ал.1 от ГПК е постъпил писмен отговор на въззивната жалба от насрещната страна П. М. К. чрез пълномощника му адв.Д. З., с който се оспорва изцяло депозираната въззивна жалба и изложените в нея твърдения като неоснователни и се излага становище, че първоинстанционното решение не страда от твърдените във въззивната жалба

пороци, а е валиден, допустим и правилен съдебен акт, постановено при правилно приложение на материалния закон и обосновано след задълбочен анализ на събраните по делото писмени доказателства поотделно и в тяхната съвкупност.

Определят се като несъстоятелни оплакванията на въззивника за липса на празнота в нормативната уредба и необоснованост на постановения съдебен акт, както и че съдът не е отговорил на ясно и категорично на възраженията и доводите на ответника. Позицията се на решение от 24.02.2022 г. на СЕС по дело С-262/20, и по-конкретно застъпените в т.76 и т.77 мотиви, като твърди, че това, че нормалната продължителност на труда през деня и нощта е еднаква (коефициентът е 1), и не се налага преобразуване, само по себе си не отразява допустима от закона цел, годна да обоснове разлика в третирането на полицейските служители спрямо тези, за които се прилага Кодексът на труда. Подчертава, че в ЗМВР от 10.07.2020 г. е въведено повторно такова преизчисляване с коефициент 1,143, като позовавайки се на т. 79 от решението на СЕС прави извода, че за периода 01.01.2017г. – 31.12.2019г. няма законово установена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен, а празнотата в специалната уредба се преодолявала чрез субсидиарно приложение на общата НСОПЗ, за да се компенсира особената тежест на полагания от полицаите нощен труд.

Навеждат се доводи за неоснователност на оплакването на въззивника, че исковете следвало да се уважат съобразно първи вариант на приетото заключение на вещото лице, тъй като не били съобразени недоработените норми за процесните периоди. Оспорва се направеното възражение за прекомерност на адвокатския хонорар пред първоинстанционния съд, като се подчертава, че съдът изрично се е произнесъл по направеното възражение за прекомерност, обосновавайки се с вида на спора, фактическата и правна сложност на делото, ангажираността на адвоката и извършената от него работа.

Иска се отхвърляне на въззивната жалба и потвърждаване на първоинстанционното решение. Претендират се разноските за въззивното производство.

Кюстендилският окръжен съд, след като разгледа жалбата, обсъди събраните доказателства, приема следното от фактическа и правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т.1 от ТР №1/09.12.2013г. по тълк.д.№1/2013г. на ОСГТК на ВКС.

В случая, обжалваното решение е издадено от надлежен съдебен състав на Кюстендилския районен съд, в рамките на предоставената му от закона правораздавателна власт и компетентност, поради което същото е валидно. Предвид изискванията на процесуалния закон за служебната проверка на постановеното решение в обжалваната му част, съдът счита, че не се установяват нарушения на съдопроизводствените правила във връзка със съществуване и упражняване правото на иск, поради което първоинстанционното съдебно решение е допустимо. Същото е и правилно, като въззивният състав споделя изцяло мотивите на обжалваното решение по отношение на фактическата обстановка и съществуването на спора, поради което на основание чл.272 от ГПК препраща към мотивите на КнРС.

Във връзка с наведените в жалбата оплаквания съдът във въззивното решение дължи произнасяне по спорния въпрос – дали при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд са приложими разпоредбите на Кодекса на труда /КТ/ и Наредба за структурата и организацията на работната заплата /НСОПЗ/ – в частност разпоредбата на чл.9 ал.2 от посочената наредба, или следва да се прилагат разпоредбите на специалния ЗМВР и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, както и дали е налице извънреден труд при превръщане на нощните часове в дневни по реда на чл.9 ал.2 от НСОПЗ.

Основното възражение в жалбата на въззивника /ответник пред КнРС/ е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат наредбите, издадени от Министъра на вътрешните работи, на основание законовата делегация на чл.187 ал.9 от ЗМВР, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдых и почивки, а не НСОРЗ, тъй като се касае за специална уредба.

Съгласно разпоредбата на чл.176 от ЗМВР, brutното месечно трудово възнаграждение на държавните служители на МВР се състои от основно месечно възнаграждение и допълнителни възнаграждения. В чл.179 ал.1 от ЗМВР е предвидено, че на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22.00 ч. до 6.00 ч., а в чл.187 ал.5 т.2 и ал.6 от ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр.81 от 2016г. / – че работата извън редовното работно време до 280 часа годишно се компенсира с възнаграждение за извънреден труд за отработени до 70 часа на тримесечен период – за служителите, работещи на смени, като извънредният труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение. Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 30 часа седмично при 5-дневна работна седмица – чл.187 ал.1 от ЗМВР /приложима редакция на закона – Изм. и доп. – ДВ, бр.81 от 2016г. /. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8, 12 или 24-часови смени – сумирано за тримесечен период – чл.187 ал.3, изр.1 от ЗМВР. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00 ч. и 6.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период – чл.187 ал.3 изр.3 от ЗМВР.

Според чл.187 ал.9 от ЗМВР, редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките за държавните служители се определят с наредба на министъра на вътрешните работи. През процесния период е действала Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г. за реда за организация и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерство на вътрешните работи, издадена от министъра на вътрешните работи, обн. ДВ, бр.60 от 02.08.2016г., в сила от 02.08.2016г., отм., бр. 3 от 10.01.2020г., в сила от 10.01.2020г., Решение №16766 на ВАС на РБ – бр.4 от 14.01.2020г.

В чл.3 ал.3 от Наредбата е предвидено, че за държавните служители от МВР е възможно полагането на труд и през нощта между 22.00ч. и 06.00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период, а в чл. 31 – че отработеното време между 22.00 ч. и 06.00 ч. се отчита с протокол, като са посочени лицата, които го изготвят, сроковете за това и начинът на отчитане на броя отработени часове.

В посочения подзаконов нормативен акт липсва правило за трансформиране на нощния труд в дневен /за разлика от чл.31 ал.1 от Наредба №8121з407 от 11.08.2014г., отм. с Наредба №8121з-592 от 25.05.2015г., съгласно който при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22.00 ч. и 06.00 ч. за отчетния период се умножава по 0.143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период/. Същевременно съгласно нормата на чл.188 ал.2 ЗМВР, държавните служители, полагащи труд за времето между 22.00 ч. и 06.00 ч., се ползват със специална закрила по КТ.

Съгласно принципните разяснения, дадени в т.23 на ТР №6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС, в МВР има служители, назначени по трудови договори и такива по служебно правоотношение, като тези от втората група са държавни служители по смисъла на ЗДСл и общият закон намира субсидиарно приложение по отношение на тях. Обратното би

поставило в неравноправно положение държавните служители в МВР по отношение на другите държавни служители, а също и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения. Макар в действащия ЗМВР да няма законова делегация, препращаща към общия ЗДСл /подобно на § 1а - нов – ДВ, бр.69/2008г., отм. ДВ, бр.88/2010г. от ДР на отменения ЗМВР/, доколкото няма изрично уредено нещо друго, ЗДСл намира субсидиарно приложение. Съобразно разпоредбата на чл.67 ал.3 от ЗДСл, минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени за държавните служители, размерите на допълнителните възнаграждения по ал.7, т.1 – 5, както и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. В цитираните наредби на министъра на вътрешните работи безспорно липсва правило, съобразно което отработените часове нощен труд се превръщат в дневни, при сумирано изчисляване на работното време. Тъй като размерите на допълнителните възнаграждения не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство и при липса на изрична уредба в наредбите, издадени от Министъра на вътрешните работи, то следва да намери приложение Наредба за структурата и организацията на работната заплата. Съгласно разпоредбата на чл.9 ал.2 от НСОПЗ, при сумарно изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на съотношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т. е. приложимият коефициент е 1.143.

Липсата на изрична норма не следва да се тълкува като законово въведена забрана за преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен /каквато изрична забрана би била и противоконституционна/, а представлява празнота в уредбата на реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи.

Да се приеме, че НСОПЗ не може да бъде приложена субсидиарно би означавало да се допуснат различни системи на отчитане на нощния труд от служителите в МВР и от работниците по трудово правоотношение, въпреки че те изразходват психическа и физическа енергия и извършват полезна трудова дейност в една и съща част от денонощието /работно време/ и при едни и същи вредни за здравето последици, което би довело до нарушаване на принципа за равностойно третиране, закрепен в чл.6 от Конституцията на Република България и чл.14 ЕКЗПЧОС /виж и Решение №311 от 08.01.2019г. на ВКС по гр.дело №1144/2018г., IV г. о., ГК/.

Не може да се приеме становището на въззивника, че през процесния период приложимия коефициент е 1. Приложението на този коефициент би поставило държавния служител в системата на МВР в неравностойно положение спрямо работниците по трудово правоотношение и другите държавни служители, чийто правоотношения се регламентират от КТ и ЗДСл.

Възражението, че чл.9 от НСОПЗ не може да се приложи, защото продължителност на нощното работно време на ищеца не е 7 часа, а е 8, е неоснователно. Следва да се отбележи, че нормата на чл.9 от Наредбата урежда различни хипотези. Докато разпоредбите на ал.1 и ал.3 от нея визират условия за „увеличаване“ на трудово възнаграждение с определен коефициент, разпоредбата на ал.2 се отнася единствено до изчисляване на положения труд като стойност в часове при сумирано изчисляване на работно време. Това правило е общо, а не специално, поради което не може да се сподели тълкуването, че то е приложимо единствено при трудово възнаграждение, заработено по трудови норми и при продължителност на нощното време, по-малка от продължителността на дневното.

На основание чл.6 ал.2 от КРБ и основното начало за недопустимост на ограничения на правата или привилегии, основани на лично и обществено положение и гарантираното и

защитено право на труд, както и провъзгласения във вътрешното ни законодателство, така и в пряко приложими международни актове, принцип на осигуряване равенство на хората при упражняването на предоставените им от законите права и равни възможности за участие в обществения и социалния живот, решаващият състав приема, че няма основание по въпроса за дължимостта на допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд държавните служители, заети в системата на МВР да се поставят в по-неравносложно положение спрямо работниците и служителите, наети по неслужебни, трудови правоотношения. Правото на работниците и служителите на заплащане, съответстващо на положения труд е основен принцип, провъзгласен в чл. 48, ал. 5 от Конституцията на Република България.

Приложението на правилото на чл.9 ал.2 от НСОПЗ не се изключва от обстоятелството, че ответникът е изпълнил задължението си да заплати на ищеца допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0.25 лв. за всеки отработен час през нощта. Това е така, защото посочената в чл.9 от НСОПЗ методология е само с оглед установения по законодателен път начин за отчитане на нормата фактически положен труд. Тези разпоредби се прилагат едновременно с правилата за заплащане на нощния труд, т. е. при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент 1.143 и за същите тези нощни часове се заплаща и допълнително трудово възнаграждение за нощен труд, а в случай че се полага труд над нормата – се дължи заплащане на извънреден труд. Поради което и не може да се приеме, че с предвиждането на допълнително възнаграждение за нощен труд работодателят е запълнил празнотата в специалните норми.

За пълнота на изложението може да се посочи, че празнотата в правото е отстранена с изменение на чл.187 ал.4 от ЗМВР, обн. ДВ, бр.60 от 07.07.2020г., където изрично е прието, че: при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта по ал.1. Гореизложените изводи са в съответствие с Решение от 24.02.2022г. на Съда на Европейския съюз, по преюдициално запитване по дело C-262/2020г. С цитираното решение на СЕС е прието, че в светлината на членове 20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС, Директива 2003/88 трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска някои работници от публичния сектор, и в частност държавните служители в МВР, включително полицаите и пожарникарите, за които нормалната продължителност на нощния труд може да достига осем часа, да нямат право да ползват по-благоприятния общ правен режим, приложим за работниците от частния сектор, при който нормалната продължителност на нощния труд е определена на седем часа. Според § 69 от решението националното право видимо изключва държавните служители в МВР като полицаите и пожарникарите от обхвата на общия правен режим, който предвижда ограничение от седем часа на нормалната продължителност на нощния труд, от една страна, а от друга, не предоставя на тези държавни служители възможността за преобразуване на нощния труд в дневен. Съгласно тълкуването на СЕС чл.20 и 31 от Хартата на основните права на ЕС допускат определената в законодателството на държавата членка нормална продължителност на нощния труд от 7 часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т. е. свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел – така е прието и в Решение от 29 октомври 2020г., *Veselibas ministrija*, C-243/19, EU:C:2020:872, т.37 и цитираната съдебна практика. В посочения съдебен акт са дадени разяснения, че ако не е основана на обективен и разумен критерий, всяка разлика в третирането, която разпоредбите на националното право в областта на нощния труд въвеждат по отношение на различните категории работници, намиращи се в сходно положение, би била несъвместима с правото на Съюза и би налагала в такъв случай националният съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен с оглед

на текста и целта на съответната разпоредба на първичното право, като вземе предвид цялото вътрешно право и приложи признатите от последното тълкувателни методи, за да гарантира пълната ефективност на тази разпоредба и да достигне до разрешение, съответстващо на преследваната с нея цел.

Воден от горното при преценка на приложимите правни норми и целта на трудовото законодателство, въззивният съд намира, че през процесния период е липсвало специално правило, което да определи методология за превръщането на отработените нощни часове в дневни при сумирано изчисляване на работното време по отношение на държавните служители в МВР. Това означава, че националното ни право изключва служителите на МВР от обхвата на общия правен режим, като едновременно с това не предоставя на тези държавни служители възможност за преобразуване на нощния труд в дневен. Няма основание работещите по трудово правоотношение и по служебно правоотношение да се третираят различно на основание на характера на правоотношението. Сходството на полагания труд в случая не предполага различно третиране. Не е установено по делото обективен и разумен критерий за разликата в третирането на полагащите нощен труд по трудово правоотношение и тези по служебно правоотношение. Разликата в допустимата продължителност на работните часове – нощен труд по служебно правоотношение /8 часа/ и по трудово правоотношение /7 часа/ не отразява допустима от закона цел, която да е годна да обоснове разлика в третирането. При недоказаност на обективен и разумен критерий за разликата в третирането прави същото несъвместимо с правото на ЕС и води до необходимост на националния съд да тълкува националното право във възможно най-голяма степен за постигане на разрешение, съответстващо в най-голяма степен на съответната разпоредба от първичното право. СЕС е приел, че във всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд. Именно предвид липсата на предвиден адекватен механизъм за компенсиране на служителите в МВР, който да не ги поставя в по – неблагоприятно положение от работниците и служителите, полагащи труд по общото трудово законодателство, както и отчитайки тежестта, обществената значимост и правата на служителите в МВР, настоящият състав намира, че прилагането на общите правила на трудовото законодателство осигурява в пълнота спазването на принципните положения, установени от европейското законодателство в рамките на процесната хипотеза.

Доводът на въззивника, че не е доказан положен извънреден труд, е неоснователен. Съгласно чл.143 ал.1 от КТ, извънреден е трудът, който се полага по разпореждане или със знанието и без противопоставянето на работодателя или на съответния ръководител от работника или служителя извън установеното за него работно време. Работодателят може да установява сумирано изчисляване на работното време – седмично, месечно или за друг календарен период, който не може да бъде повече от 6 месеца – чл.142 ал.2 КТ. Както вече бе посочено по-горе, работното време на държавните служители в МВР, работещи на 8, 12 или 24 часови смени, се изчислява сумирано за тримесечен период – чл.187 ал.3, изр.1 от ЗМВР. Сумираното изчисляване на работното време форма на отчитане на работното време, при която установената нормална продължителност на работното време се спазва средно за определен по-продължителен период от време, който в процесния случай е тримесечен.

При сумираното изчисляване продължителността на работния ден не е еднаква, поради което за работодателя не съществува задължение през всеки календарен период (седмица, месец) да осигурява отработване на пълния размер на законоустановеното работно време, което за държавните служители е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, съгласно чл.187 ал.1 ЗМВР. В този случай продължителността на работното време през отделните дни може да надвишава нормалната, но работата в повече се компенсира с почивка в границите на отчетния период. По този начин балансът на работното и свободното време се запазват средно за периода на отчитане.

Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г. не предвижда превръщане на нощните часове в дневни с коефициент 1.143 за изчисляване на отработените дни и за отчитането и заплащането на извънредния труд. Въпреки последното, с оглед изложените вече по-горе съображения за приложимост на установения в чл.9 ал.2 НСОПЗ коефициент за отчитане на положения от ищеца нощен труд и доколкото правилото за преизчисляване на нощните часове в дневни е в синхрон с правилата за заплащане на труда и зачитането на трудовия стаж, настоящият съдебен състав приема, че в конкретния случай и за процесния период нощните часове, преизчислени в дневни с коефициент 1.143 представляват положен извънреден труд от страна на ищеца.

Във връзка с размера, видно е от заключението на вещото лице по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебно-счетоводна експертиза, която при преценката и по реда на чл.202 от ГПК подлежи на кредитиране. Не е оспорена от въззивника в първоинстанционното производство, последният не е поискал назначаване на нова или допълнителна експертиза. В резултат на направеното преизчисление се получава изработен допълнителен извънреден труд. От заключението на вещото лице се установява, че положения нощен труд от ищеца за процесния период (от 01.01.2017г. до 31.12.2019г.) е 1 490 ч., които преизчислени с коефициент 1.143 и приравнени на дневно работно време възлизат на 1 703 часа.

Не е спорно, че за положения от ищеца нощен труд е начислено и платено възнаграждение през процесния период, но за тази част от нощния труд, която след превръщането на нощните часове в дневни се явява извънреден труд, на същия се дължи възнаграждение на отделно основание. Разликата от 213 часа не е отчетена по протоколи за положен труд и стойността им не е начислена, съответно – не е изплатена на ищеца.

В заключението си вещото лице е установило, че възнаграждението за 213ч. - изработени над отчетените часове, е в размер на 1 527.01 лева, а обезщетението за забава в размер на законната лихва общо възлиза на 213.23 лева.

При съобразяване на обстоятелството, че задължението за заплащане на претендираното възнаграждение е възникнало като срочно /след изчитане на всяко тримесечие – виж чл.33 ал.1 от Наредба №8121з-776 от 29.07.2016г./, то законосъобразно първоинстанционният съд е приел, че предявените искове са изцяло основателни, ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане.

Предвид горното, въззивният съд намира, че първоинстанционното решение следва да се потвърди като правилно, а въззивната жалба – да бъде оставена без уважение като неоснователна. Не са налице основания за изменение на решението в частта за разноските.

С оглед изхода на делото на въззивника не следва да бъдат присъдени сторените във въззивното производство разноски. Въззиваемата страна претендира заплащане на 300 лева – разноски за адвокатско възнаграждение. Направеното от въззивника възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно, поради обстоятелството, че размерът му е под минималния по чл.7 ал.2, т.2 от Наредба №1/2004г. и не са налице предпоставки за допълнителното му намаляване.

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260021 от 19.04.2022г., постановено от Районен съд-Кюстендил по гр.д.№214/2020г. по описа на същия съд.

ОСЪЖДА Главна Дирекция „***“ при МВР, с адрес: гр.С., бул. *****,
представявана от главния директор, **ДА ЗАПЛАТИ** на П. М. К., ЕГН:*****, с адрес:
гр.К., ул. *****, сумата от **300 лв.** (триста лева) представляваща деловодни разноски за
въззивното производство.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____